

Павло ПОКОТИЛО,
orcid.org/0000-0001-7791-6517
викладач кафедри іноземної мови та перекладу
Київського університету імені Бориса Грінченка
(Київ, Україна) *workingaccout@gmail.com*

ДЕЯКІ ОСОБЛИВОСТІ СУЧАСНОЇ ПІДГОТОВКИ ФІЛОЛОГІВ У США

Швидкий й невпинний розвиток на Україні сучасних демократичних процесів, глобалізація, розвиток новітніх технологій усе це вимагає використання європейського досвіду, зокрема прогресивних метод, освітніх технологій США. Ця робота присвячена аналізу особливостей основного змісту освітньо-кваліфікаційних рівнів (ОКР) «бакалавр» й «магістр» вищої школи, філологічної освіти США XXI сторіччя. Аналізу даних різних існуючих програм, метод тощо робить можливим припущення щодо загальних освітніх тенденцій й ключових моментів. Розглядаються також деякі з основних курсів зазначених ОКР. Розглядаються різні специфіки профілів фахівців (бакалаврату й магістратури). Специфіка професійного навчання різних щаблів. Дається стисла характеристика основних напрямів. Актуальність цього дослідження обумовлюється швидким розвитком української вищої освіти що поступово займає один щабель з європейською. Основна мета цієї роботи беручи до уваги базові рівні сучасної вищої філологічної освіти є окресленням кола основних переваг, що може надати сучасна прогресивна освіта й дозволити виокремити релевантний провідний європейський досвід у підготовці професійних філологів. Використання цих джерел філологічної освіти у США дозволить у подальшому провести порівняльний аналіз. Що дозволить в майбутньому впровадити провідний європейський досвід демократичної освіти США (частково або ж повною мірою) на Україні. Робиться припущення про необхідність використання сучасних технологій для підготовки майбутніх спеціалістів з філології.

За результатами дослідження можна зробити висновок щодо важливості використання сучасних технологій, різноплановість підходів до підготовки спеціалістів зі спеціальності «філологія».

Ключові слова: *Магістр, Бакалавр, старша школа, філологічна освіта США, інтерактивні технології, університет.*

Pavlo POKOTILO,
orcid.org/0000-0001-7791-6517
Lecturer at the Department of Language and Translation
Boris Grinchenko University of Kyiv
(Kyiv, Ukraine) *workingaccout@gmail.com*

SOME PARTICULARITIES OF USA PHILOLOGICAL EDUCATION

Rapid grows of modern democratic and globalization currents in the world as well as modern technologies is background that demands European experience in general and been more specific USA education technologies. This article is dedicated to analysis of content peculiarities Bachelor and Master degrees in high school philological education in USA XXI century. By analyses of different methods and curriculum it is possible to make an assumption for certain of the main educational trends. Some of the basic classes mentioned (as Bachelor and Master degree) are to be studied as well. Different professional branch education is given. Basic characteristic of mainstreams is given. The relevance of this research is based on the rapid grows of Ukrainian higher education of Ukraine which step by step will get standards equal to the European level. Considering basic levels of modern higher philological education the main goal of current research is to give wide range of main advantages that can be obtained by absorbing most progressive experience of modern education and to distinguish most important point of European experience in the field of philological education. The use of the sources of higher philological education in USA could open future opportunity for comparative analysis. This will make possible to apply leading experience of USA democratic education (or just part of it) on the Ukrainian background. The writer makes a suggestion of the role of modern technologies as a must in philological specialized education.

To sum up as a result of current research we can make a conclusion of necessity using different approaches, modern technologies for making a specialist in the philological field.

Key words: *Master, bachelor, high school, philological education, interactive technologies, university.*

Постановка проблеми. Україна – є великою демократичною державою. Рух до вищих щаблів європейських стандартів вимагає опрацювання творчого добутку Сполучених Штатів

Америци. Вдосконалення сучасної вітчизняної освіти стає можливим завдяки новітнім технологіям, інноваційним доробкам батьківщини й Європи.

У США філологічна освіта здобувається на освітньо-кваліфікаційному рівні бакалавр й магістр. Магістерські програми на філологічних факультетах утворюють континуум, двома краями якого є дослідницька та професійна орієнтація. Дослідження компетенції на сьогодні є темою наукових робіт вищого рівня (Варга, 2022).

Окремо можна виділити використання сучасних технологій. Серед вчених, що займалися вивченням цієї проблематики можна назвати: Маклагіна І. Ю. (Маклагіна, 2010) Марченко Ю. Г. (Марченко, 2021), Долженков. О. О. (Долженков., 2015: 423–432), Епик Н. М. (Епик, 2013) Пантюшенко Н. Г. (Пантюшенко Н. Г., 2013: 80–84). та ін.

Сучасні технології у вищій освіті розглядали такі науковці як

Аналіз досліджень. Серед філологічних програм США виявлено вісім різновидів позначення магістерського ступеня (Долженков., 2015: 423–432). Магістр Мистецтв. Магістр Наук. Магістр зображальних мистецтв. Магістр філософії. Магістр мистецтв у галузі навчання. Магістр освіти. Магістр наук з освіти. Професійний Магістр.

Мета статті. Основна мета цієї роботи беручи до уваги базові рівні сучасної вищої філологічної освіти є окреслення кола основних переваг, що може надати сучасна прогресивна освіта й дозволити виокремити релевантний провідний європейський досвід у підготовці професійних філологів. Використання даних філологічної освіти у США дозволить у подальшому провести порівняльний аналіз. Що дозволить в майбутньому впровадити провідний європейський досвід демократичної освіти США (частково або ж повною мірою). Робиться припущення про необхідність використання сучасних технологій для підготовки майбутніх спеціалістів з філології.

Виклад основного матеріалу. Магістр мистецтв вважається академічним та найпоширенішим ступенем, що можна виділяти серед програм філологічного напрямку, який засвідчує фундаментальну гуманітарну підготовку зі знанням іноземної мови. Ступінь магістра наук присуджується за успішним закінченням дослідницько-орієнтованої програми, де головна увага приділяється (не враховуючи деякі винятки) науково-дослідницькій роботі, зокрема з використанням методів математичного статистичного аналізу тощо. Знання однієї з іноземних мов для магістрів наук не вважається обов'язковим.

Магістр зображальних мистецтв вважається завершальним професійним ступенем (не передбачається подальше продовження навчання в док-

торантурі), який необхідний діячам мистецтва. Беручи до уваги дослідницьку компетенцію (ТТТ) На відміну від програм магістра мистецтв, що має акцентування на історії, теорії чи дослідження саме мистецтва, програми, що ведуть до здобуття магістра зображальних мистецтв, готують в свою чергу до мистецької практики, а саме кар'єри художника, музиканта чи актора.

Магістра філософії можна розглядати в якості додаткової ланки між магістратурою й докторантурою, оскільки цей науковий ступінь здобувається на основі магістра мистецтв. На сьогодні цей ступінь присуджується лише в одному вищому навчальному закладі (Колумбійський університет), тобто є маргінальним. У процесі навчання за такою програмою поглиблена академічна підготовка відбувається паралельно з викладацькою діяльністю магістранта в університеті упродовж трьох років.

Магістр мистецтв у галузі навчання використовується в магістерських програмах, що зосереджуються на педагогічних потребах учителя-початківця (Калініна, Варга, 2022: 38). Вони здебільшого розроблені для осіб з філологічною освітою бакалаврського рівня, що обрали кар'єру вчителя, тому такі програми мають психологічно-педагогічну орієнтацію з акцентом на педагогічній практиці або проходження інтернатури.

Магістр освіти є результатом навчання за програмою для кар'єрного зростання вчителів, тобто переходу від викладацької до адміністративної діяльності та неперервного професійного розвитку педагогічних кадрів. Найчастіше цей ступінь здобувають директори шкіл та адміністратори шкільних округів, оскільки отримані знання, навички й уміння є безпосередньо необхідними для шкільного менеджменту.

Магістр наук з освіти є результатом успішного навчання за освітньою програмою з науково-педагогічною орієнтацією, де провідною є дослідницька підготовка. Вона забезпечується начальними курсами з педагогічних технологій, математичної статистики та оціночними вимірюваннями в галузі освіти.

Ступені професійного магістра з мов, літератури та лінгвістики різняться залежно від спеціальності. Освітньо-кваліфікаційний рівень «Бакалавр» з філології у США здобувають за спеціальностями «Іноземна мова», «Прикладна філологія» на денній і заочній формі навчання. Таким чином, у філологічній освіті США послуговуються такими орієнтаціями: академічною, дослідницькою, прикладною, педагогічною й професійною.

Можна виокремити наступні профілі фахівця-бакалавра: дослідник-філолог (мовознавець, літературознавець, учитель-словесник, перекладач (усний переклад), перекладач (письмовий переклад), редактор, фахівець з видавничого бізнесу, менеджер тощо. Ці профілі мають бути оприлюднені й добре відомі студентам бакалаврату разом з галузями можливого подальшого працевлаштування. В США для бакалаврів з іноземної мови та літератури створені умови для отримання освіти за магістерською програмою. Вони мають можливість здобути вищу освіти наступного рівня (другий рівень). Такі особи, що змінюють спеціальність, мають підтвердити свою готовність до навчання, або ж їм можуть бути запропоновані додаткові корекційні курси, як це пропонується у більшості університетів США.

Наведемо наступні філологічні дисципліни професійного спрямування в університетах Сполучених Штатів Америки: Англійська мова (в якості рідної мови), англійська література, друга іноземна мова (Пантюшенко Н. Г., 2013: 80-84) тощо. Освітні програми зосереджені на вивченні англомовної (англійської й американської) літератури й літературної критики. Як варіанти, спеціалізації, що обираються студентами, пропонується вивчення іноземних мов, методики викладання мови й літератури, професійної писемної комунікації чи культурних студій: Поглиблене вивчення письма (Advanced Writing). Професійне письмо (Professional Writing). Професійні презентації (Professional Presentations). Література для молоді (Literature for Young Adults). Практикум з літературних крає'р, видавничої справи та менеджменту I (Practicum in Literary Careers, Publishing, and Management I). Практикум з літературних крає'р, видавничої справи та менеджменту II (Practicum in Literary Careers, Publishing, and Management II).

Особливо варто виділити зв'язок мови з сучасними технологіями: Викладання письма за допомогою інформаційних технологій (Teaching Writing with Technology) (вивчається теорія і практика викладання письма за допомогою комп'ютерних технологій у середній й вищій школі, зокрема ІКТ (синхронна й асинхронна комунікація, що вбачається релевантним на сьогодні, використання електронної пошти, веб форуми тощо), а також викладання за допомогою веб-ресурсів та студентські веб-публікації. Композиція твору та комп'ютери при вивченні літератури (Composition and Computers in Literary Studies)

Писемна комунікація для організацій (Written Communication in Organization). Редагування професійних текстів (Professional Editing). Технології й візуальна грамотність (Technology and Visual Literacy). Проблематика технічного й професійного письма (Issues in Technical and Professional Writing). Керівництво проектами та розробка документації (Project Management and Documentation Design) тощо. Як бачимо значна частина з них пов'язані з сучасними технологіями.

Висновки. Таким чином проаналізувавши наведені вище матеріали можна зробити декілька припущень. Нині основними особливостями підготовки філологів у США є гнучкість, варіативність, використання сучасних технологій та посилення прагматичної спрямованості. Надання привабливості філологічної освіти у США шляхом підвищення її прагматичності дістало назву професіоналізації. Можна припустити, що подальше використання інформаційних технологій, поглиблення й розширення філологічних навчальних галузей, практичне й професійне поглиблення, використання теоретичної й практичної освітньої бази вбачаються перспективними до впровадження й подальшого вивчення.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Варга Наталія Іванівна. Формування дослідницької компетенції викладача вищої школи. Міністерство освіти і науки України Державний вищий навчальний заклад «Ужгородський національний університет», 2022. С. 4–6.
2. Долженков. О. О. Формування початкового професійного досвіду майбутніх менеджерів освіти засобами ігрових технологій навчання. *Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології*. 2015. № 2. С. 423–432.
3. Епик Н. М. Інтерактивні форми навчання як засіб оптимізації мовленнєвих компетенцій. *Англійська мова та література*. 2013. № 15. С. 5–9.
4. Калініна Л. В. English after Classes / Л. Калініна, І. Самоїлюкевич: Метод. посіб. для позакл. роботи. *Веста: Вид-во «Ранок»*. 2005. С. 208.
5. Маклагіна І. Ю. Інтерактивні технології в навчанні іноземної мови. *Англійська мова та література*. 2010. № 22–23. С. 17–19.
6. Марченко Ю. Г. Психолого-педагогічні засади впровадження інтерактивних технологій навчання для розвитку іншомовної комунікативної компетентності майбутніх фахівців // *Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання у підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми*. 2021. № 45. С. 367.
7. Мічуріна Т. В. Дебати як форма інтерактивного вивчення англійської мови старшокласниками. *Англійська мова та література*: журнал. 2012. № 22–23. С. 6–10.

8. Пантюшенко Н. Г. Використання інформаційно-комп'ютерних технологій у викладанні мови. *Англійська мова та література*: журнал. 2013. № 16-18. С. 80–84.
9. Cummins J. Putting language proficiency in its place: Responding to critiques of the conversational academic language distinction. *English in Europe: The Acquisition of a third Language*. Clevedon. 2000. P. 170.
10. Dearden J. English as a medium of instruction – a Growing global phenomenon. *Oxford*. 2019. P. 40.
11. Lisa Irish. Blended learning tool works best. *Arizona Education News Service*. 2019. P. 1–10.
12. Luk, G., Mesite, L., & Leon Guerrero, S. Onset age of second language acquisition and fractional anisotropy variation in multilingual young adults. *Journal of Neurolinguistics*. 2020. p. 120.
13. Marsh D. Content and Language Integrated Learning: the European Dimension – Actions, Trends and Foresight potential. On the use of bilingual technologies in the process of learning English the language in high school. *RUDN Journal of Informatization of Education*. Vol 14, 2002. P. 484–492.
14. Oller, J. W., Jr. Introduction [to Language and Bilingualism: More Tests of Tests]. *Bucknell University Press*. 1991. P. 3–10.
15. Walsh B. Bilingualism as a Life Experience. *Harvard*. 2015. P. 301.
16. Whitford, V., Luk, G. Comparing executive functions in monolinguals and bilinguals: Considerations on participant characteristics and statistical assumptions in current research. *The Netherlands: John Benjamins*. 2019. P. 67–79.

REFERENCES

1. Varha Nataliia Ivanivna Formuvannia doslidnytskoi kompetentsii vykladacha vyshchoi shkoly [The formation of research work of high school lecturer] doslidnytskoi kompetentsii vykladacha vyshchoi shkoly. Ministerstvo osvity i nauky Ukrainy Derzhavnyi vyshchy navchalnyi zaklad «Uzhhorodskyi natsionalnyi universytet». 2022. 4–6 pp. [in Ukrainian]
2. Dolzhenkov, O. O. Formuvannia pochatkovoho profesiinoho dosvidu maibutnikh menezheriv osvity zasobamy ihrovykh tekhnolohii navchannia [Game Methods in Future Education Managers' Initial Professional Experience Formation.]. *Pedahohichni nauky: teoriia, istoriia, innovatsiini tekhnolohii: naukovyi zhurnal MON Ukrainy(2)*, 2015. 423–432 pp. [in Ukrainian]
3. Epik N.. M. Interaktyvni formy navchannia yak zasib optymizatsii movlennievnykh kompetentsii [Interactive learning technologies as a tool of improving language efficiency]. N. Epik. *Anhliiska mova ta literatura*, (15), 2013. 5–9 pp. [in Ukrainian]
4. Kalinina L.. V. English after Classes: Metod. posib. dlia pozakl. Roboty [English after Classes tutorial for extracurricular activity]. L. Kalinina, I. Samoiliukevych. *Kharkiv: Vesta: Vyd-vo «Ranok»*, 2005. 208 p. [in Ukrainian]
5. Maklahina I. Yu. Interaktyvni tekhnolohii v navchanni inozemnoi movy [Interactive learning technologies for foreign language learning]. I. Maklahina. *Anhliiska mova ta literatura* (22, 23), 2010. 17–19 p. [in Ukrainian]
6. Marchenko Y. H . Psykholoho-pedahohichni zasady vprovadzhenia interaktyvnykh tekhnolohii navchannia dlia rozvytku inshomovnoi komunikativnoi kompetentnosti maibutnikh fakhivtsiv[Psycho-pedagogical background use of interactive educational technologies for further communicational grows of future professionals]. Suchasni informatsiini tekhnolohii ta innovatsiini metodyky navchannia u pidhotovtsi fakhivtsiv: metodolohiia, teoriia, dosvid, problemy. *Zb. nauk. pr.* (45), 2021. 367 p. [in Ukrainian]
7. Michurina T. V. Debaty yak forma interaktyvnoho vyvchennia anhliiskoi movy starshoklasnykamy[Negotiation as a kind of interactive study of English language by high school students] / T. Michurina. *Anhliiska mova ta literatura* (22, 23), 2012. 6–10 pp. [in Ukrainian]
8. Pantiusenko N. H. Vykorystannia informatsiino-kompiuternykh tekhnolohii u vykladanni movy [The use of informational technologies for teaching the langue] . N. Pantiusenko. *Anhliiska mova ta literatura*, (16, 17, 18), 2013. 80–84 pp. [in Ukrainian]
9. Cummins J. Putting language proficiency in its place: Responding to critiques of the conversational academic language distinction. *English in Europe: The Acquisition of a third Language*. Clevedon, 2000. 170 p.
10. Dearden J. English as a medium of instruction – a Growing global phenomenon. *Oxford*, 2019. 40 p.
11. Lisa Irish . Blended learning tool works best. *Arizona Education News Service*, 2019 10 p.
12. Luk, G., Mesite, L.* , & Leon Guerrero, S.* . Onset age of second language acquisition and fractional anisotropy variation in multilingual young adults. *Journal of Neurolinguistics*, 2020. 120 p.
13. Marsh D. Content and Language Integrated Learning: the European Dimension — Actions, Trends and Foresight potential. On the use of bilingual technologies in the process of learning English the language in high school. *RUDN Journal of Informatization of Education*, 14 (4), 484–492. DOI 10.22363/2312-8631-2017-14-4-484-492
14. Oller, J. W., Jr., Introduction [to Language and Bilingualism: More Tests of Tests]. In J. W. Oller, Jr., S. Chesarek, and R. C. Scott, *Language and Bilingualism: More Tests of Tests* Cranbury, New Jersey: *Bucknell University Press*, 1991. 3–10 pp.
15. Walsh B. Bilingualism as a Life Experience. *Harvard*, 2015. 301 p. URL: <https://www.gse.harvard.edu/news/uk/15/10/bilingualism-life-experience>
16. Whitford, V., & Luk, G. Comparing executive functions in monolinguals and bilinguals: Considerations on participant characteristics and statistical assumptions in current research. *Bilingualism, Executive Function, and Beyond: Questions and Insights*, 2019. 67–79 p.